

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Hrubý Jeseník, okres Nymburk

Adresa: Hrubý Jeseník 123, 289 32 Oskořínek

Identifikátor školy: 600 050 793

Termín konání inspekce: 3., 4. a 9. květen 2005

Čj:	c1-1063/05-4041
Signatura	kc6zy136

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Hrubý Jeseník, okres Nymburk sdružuje základní školu, školní družinu, školní jídelnu při základní škole a na odloučeném pracovišti (v těsném sousedství) mateřskou školu se školní jídelnou.

Od 1. ledna 2003 pracuje jako příspěvková organizace. Jejím zřizovatelem je Obec Hrubý Jeseník se sídlem na adrese Hrubý Jeseník 30, 289 32 Oskořínek. Kapacita základní školy je 100 žáků, v současnosti má tři třídy, které podle stavu ke dni inspekce navštěvuje 57 žáků 1. až 5. postupného ročníku.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, včetně Úprav a doplňků čj. 25 018/98-22.

Mateřská škola (dále jen MŠ) je součástí základní školy (dále jen ZŠ) od 1. ledna 2003. Jednotřídní MŠ s kapacitou 25 dětí poskytuje celodenní péči od 6:30 do 15:30 hodin v letošním roce 14 dětem ve věku od dvou do šesti let, z toho 1 dítě dochází pět dní v měsíci. Nižší počet dětí je ošetřen Výjimkou z minimálního počtu dětí pro školní rok 2004–2005.

MŠ realizuje vlastní školní vzdělávací program (dále jen ŠVP), zpracovaný na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní zařízení (dále jen *RVP PV*).

Kapacita školní družiny (dále jen ŠD), v jejímž jednom oddělení je zapsáno 25 žáků, je v současné době zcela naplněna. Provoz ŠD byl stanoven v souladu s potřebami žáků a požadavky rodičů v době před vyučováním od 7:00 do 7:30 hod. a po skončení vyučování od 11:40 do 15:30, respektive do 16.00 hod.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání na prvním stupni základní školy v bloku předmětů český jazyk, matematika, vlastivěda, přírodověda a prvouka vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, v mateřské škole a v zájmovém vzdělávání vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům, ve školním roce 2004/2005 ke dni inspekce.

Průběh a výsledky vzdělávání na prvním stupni základní školy v bloku předmětů český jazyk, matematika, vlastivěda, přírodověda a prvouka vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, ve školním roce 2003/2004 a ve školním roce 2004/2005 ke dni inspekce, v mateřské škole a v zájmovém vzdělávání vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům, ve školním roce 2004/2005 ke dni inspekce.

Tematicky zaměřená inspekce Vzdělávání žáků s vývojovými poruchami učení, ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ VZHLEDEM KE SLEDOVANÝM PŘEDMĚTŮM V ZÁKLADNÍ ŠKOLE, ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ A V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Na realizaci vzdělávací činnosti ZŠ se podílí celkem pět pedagogů včetně ředitele školy. Výuka českého jazyka je zajišťována třemi odborně kvalifikovanými učiteli, právě tak i oba dva vyučující předmětu matematika splňují předepsané kvalifikační požadavky. Jeden ze dvou pedagogů zabezpečujících předmět prvouka je nekvalifikovaný, s chybějícími zkušenostmi s výukou na malotřídní škole. Týž učitel byl také pověřen výukou vlastivědy a

přírodovědy. Ve škole učí teprve od druhé poloviny dubna 2005 na zkrácený pracovní úvazek, kdy musel ředitel operativně řešit personální změnu z důvodu nenadálého odchodu jedné pracovnice. Celkově je personální zajištění výuky sledovaných předmětů velmi dobré. Škola se také daří získávat odborně kvalifikované začínající učitele. Od příštího školního roku posílí pedagogický tým čerstvá absolventka pedagogické fakulty s odpovídajícím zaměřením. Pro zapracování nových pracovníků se snaží škola vytvářet dobré podmínky. Je zaveden systém ukázkových hospitací, poskytován je poradenský a informační servis zkušenými pracovníky.

Činnost, která spadá do oblasti výchovného poradenství, je realizována ředitelem školy, specializační studium pro výchovné poradce neabsolvoval.

Provoz ŠD zabezpečuje jedna vychovatelka s odbornou kvalifikací.

Výchovně-vzdělávací práci v MŠ vede vedoucí učitelka s odpovídající kvalifikací. Ranní (denně) a odpolední provoz (dva dny v týdnu) zabezpečuje učitelka ZŠ s celkovým úvazkem 0,2, která nemá pro učitelství v mateřské škole vzdělání stanovené právním předpisem. Rozvržení úvazků přímé výchovné práce pedagogických pracovníků zohledňuje specifické podmínky školy. Stanovená organizační struktura je funkční, vychází ze specifických možností malotřídní školy a potřeb provozu a zahrnuje také podmínky chodu mateřské školy a školní družiny.

Škola má jednoduchou strukturu řízení. Organizační členění je společně s obecnou pracovní náplní zaměstnanců přehledně zpracováno v organizačním a školním řádu. Každodenní kontakt se všemi pedagogy umožňuje oboustrannou komunikaci, operativní řešení případných problémů i rychlý přenos informací uvnitř školy. Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada. Záznamy z jednání pedagogické rady poskytují potřebné údaje o průběhu, informace o způsobu řešení školní problematiky a plnění zadaných úkolů. Metodické sdružení není ve škole ustanoveno. Problematika týkající se výuky, předávání informací a poznatků z dalšího vzdělávání probíhá při osobních setkáních a na poradách.

Vedení zaměstnanců školy je založeno především na každodenních osobních kontaktech a na operativním řešení nastalých situací a je zaměřeno především na organizaci provozu. Své povinnosti mají zaměstnanci stanoveny v pracovních náplních. Další úkoly jim přiděluje ředitel po vzájemné dohodě operativně nebo dle potřeby na poradách. Kontrolní a hospitační činnost na školní rok 2004/2005 není deklarována žádným plánovacím materiálem, sporadicky vedené záznamy dokladují, že jsou v této oblasti řízení školy rezervy. O systému kontrolní činnosti v rámci výchovně-vzdělávacího procesu i v ostatních oblastech (BOZP, materiální oblast, práce se žáky s vývojovými poruchami učení a vedení pedagogické dokumentace) vypovídá Zpráva ředitele školy o kontrolách provedených v roce 2004 a způsobu odstranění zjištěných nedostatků. Z tohoto materiálu je zřejmé hodnocení a cílená analýza zjištěných skutečností, přehled o stylu práce jednotlivých učitelek, o průběhu výuky v jednotlivých třídách a o přijímaných opatření na základě zjištěných nedostatků. Kontrola školního provozu je realizována vzhledem k velikosti školy průběžně.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků ředitel podporuje, podle nabídky organizačně koordinuje a po dohodě s učitelkami umožňuje. Pozornost je věnována získávání počítačové gramotnosti, problematice sociálně-patologických jevů a vzdělávání žáků s vývojovými poruchami učení a oblasti vedení školy. Paní vychovatelka se pravidelně účastní seminářů pro vychovatelky ŠD a akcí zaměřených na výtvarnou a hudební výchovu. Informace a poznatky, které získávají dalším vzděláváním, aplikují v převaze přímo ve vzdělávacím procesu.

Práci nad rámec základních povinností oceňuje ředitel v nenárokových složkách mzdy na základě vypracovaných kritérií, která jsou zaměstnancům známa.

Přenos informací uvnitř MŠ je jednoduchý, rychlý a převážně funkční. Je postaven na denním osobním kontaktu všech pracovníků. Vedoucí učitelka operativně svolává pedagogické porady v průměru čtyřikrát ročně. Program jednání je předem stanoven. Ze stručných zápisů průběhu porad je zřejmé, že jsou řešeny aktuální otázky organizačního a pedagogického charakteru v přímé souvislosti se vzdělávacími záměry školy.

Učitelky MŠ nejsou odborně vedené, ředitel kontrolní, ani hospitační činnost v této součásti školy nevykonává a kvalita výchovně-vzdělávací práce je tak odvislá v podstatě od osobní zodpovědnosti jednotlivých pracovníků.

Kontrolní činnost provozní zaměstnankyně je prováděna průběžně, je dlouholetou pracovnící a odevzdává kvalitní práci.

Možnosti dalšího vzdělávání jsou velmi omezené. Učitelka získává zkušenosti především samostudiem dostupných odborných materiálů a konzultacemi s kolegy. V letošním školním roce se jednou zúčastnila vzdělávací akce zaměřené na řízení MŠ a tvorbu vzdělávacích plánů.

Celková úroveň personálních podmínek vzdělávání je hodnocena jako dobrá.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ VE SLEDOVANÝCH PŘEDMĚTECH V ZÁKLADNÍ ŠKOLE, ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ A V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Základní škola využívá účelovou budovu z roku 1834, umístěnou v obci u hlavní komunikace. Patří k ní venkovní areál s travnatým povrchem. V posledních letech vynaložil zřizovatel značné finanční prostředky na částečnou rekonstrukci, opravy i obnovu zařízení ZŠ. Přesto, vzhledem ke stáří budovy, není prostorové uspořádání zcela optimální. Do budoucna se počítá s dovybavením zbývajících dvou tříd novým žakovským a úložným nábytkem, s výměnou zbývajících oken, s dalším zlepšením podmínek pro výuku tělesné výchovy (bylo již vybudováno doskočiště v areálu školní zahrady), je nutné počítat i s rekonstrukcí sociálního zařízení a šatny personálu školní jídelny. Pozitivním zjištěním je fakt, že se v rámci zkvalitňování materiálního zázemí školy upřednostňují zájmy dětí před potřebami personálu.

Stávající prostorové možnosti i vybavení pomůckami umožňuje realizaci zvoleného vzdělávacího programu bez omezení. Kromě tří kmenových učeben je v budově zřízena a velmi dobře vybavena odborná pracovna výpočetní techniky s 12 počítači (včetně instalovaného výukového softwaru), televizí a videorekordérem. Toto vybavení škola nezískala v rámci projektu Indoš. Využívána je také zahrada školy a hřiště místní TJ, zázemí má i pedagogický a provozní personál.

Ve všech prostorách je udržován pořádek a čistota, k výzdobě interiéru jsou využívány většinou výtvarné a konstruktivní práce dětí. Ve třídách a v kabinetu/sborovně jsou soustředěny pomůcky a potřeby pro výuku sledovaných předmětů na velmi dobré úrovni. Obědy a částečně i pitný režim zajišťuje školní jídelna, žáci také využívají nabídky „školního mléka“.

Žáci jsou vybaveni ucelenou řadou schválených učebnic a pracovních sešitů pro jednotlivé sledované předměty a ročníky. Učitelé mají k dispozici soubor pracovních listů a pomocné metodické materiály. Názorné, demonstrační pomůcky a nástěnné tabule, včetně polo odborné literatury se v průběhu posledních let částečně obnovily a doplnily. Většina nástěnných pomůcek je v učebnách, a tvoří tak součást podnětné, informující výzdoby. Rovněž didaktickou techniku a příslušný výukový materiál (např. obrazové a zvukové nahrávky, tištěné a obrazové fólie), má škola v množství, které umožňuje jednotlivým učitelům s ní

pracovat podle okamžitých potřeb. Učitelé absolvovali v rámci práce s PC potřebná školení, výukové programy odpovídající možnostem žáků má škola pro všechny sledované předměty.

Školní družina má k dispozici a využívá dvě propojené místnosti, z nichž jedna je zařízena jako herna a druhá jako pracovna. Velmi dobré vybavení obou tříd umožňuje plnit všechny aktivity realizovaného programu. Jediným nedostatkem je velikost žákovského nábytku, který není výškově diferencován vzhledem k věku žáků. Dostatek výtvarného materiálu, knih, hraček a her je přístupný žákům i pro spontánní aktivity. Velmi dobré je vybavení knihovny, kde jsou tituly s rozmanitou tematikou pro děti i odborné tituly pro vychovatelku. Vzhledem k tomu, že výše uvedené místnosti nejsou elektronicky zabezpečeny, je ve ŠD umístěna z didaktické techniky pouze minivěž s CD přehrávačem a klávesy, jinak ŠD využívá pro svou činnost také materiálně-technické zázemí školy. Podle finančních možností školy je průběžně doplňován výtvarný materiál, hry, stavebnice a další vybavení ŠD. Pro příští školní rok plánuje ředitel výměnu nábytku a vytvoření zájmových koutků v pracovně ŠD.

Školní družinu o přestávkách mezi dopoledním a odpoledním vyučováním a v době, kdy není plně obsazena, navštěvují žáci, kteří do ní pravidelně nedocházejí.

Mateřská škola využívá pro svou práci účelovou budovu, uvedenou do provozu v roce 1975. Vnitřní uspořádání a prostorové členění třídy poskytuje dětem předškolního věku vhodné podmínky pro realizaci spontánních činností. Umožňuje vytváření námětových a relaxačních koutků, zajišťuje intimitu jedinců. Všechny prostory jsou podle možností přizpůsobeny potřebám a bezpečnosti předškolních dětí, umožňují realizaci plánovaných cílů vzdělávacího programu. Nábytek je starší, ale funkční, s otevřenými i uzavřenými skříňkami. Stejná velikost starších stolků a židliček dětí nezohledňuje jejich výškové rozdíly. Nové hrací koutky pro námětové hry jsou podnětné. Pomůcky a hračky jsou uloženy přehledně a většinou jsou pro děti snadno dosažitelné. Vybavení MŠ pomůckami, hračkami, stavebnicemi, pracovním i výtvarným materiálem je v základním sortimentu zajištěno. Zřejmá je absence rozličných herních materiálů a doplňků včetně konstruktivních či dřevěných stavebnic. Vybavení sportovním náradím a náčiním je nedostačující a neumožňuje plně realizovat hudebně pohybové aktivity dětí. Rovněž dětské knihy, které mají děti k dispozici, jsou zastaralé, značně opotřebované a v malém sortimentu. Interiér budovy je nápaditě vyzdobený dětskými výtvarnými pracemi a výrobky.

Školní zahrada, kterou využívá i ZŠ, má zastaralé a nedostatečné vybavení zahradním nábytkem a sportovními prvky. Přírodní okolí MŠ a jeho bohaté využívání ve vzdělávacím procesu částečně kompenzuje nedostatky školní zahrady.

Při spontánních i programově řízených aktivitách bylo materiální zázemí vhodně využíváno.

Občanská veřejnost materiálně-technické zázemí školy dosud nevyužívá.

Ředitel školy má vytvořený plán pro zlepšování stavu materiálně-technického zázemí všech součástí školy, který konzultuje s pedagogickými i provozními pracovníky a zastupitelstvem obce Hrubý Jeseník. Plán zkvalitňování a inovace a jeho postupné naplňování je však limitováno finančními možnostmi.

V souvislosti s realizovanými vzdělávacími programy materiálně-technické zázemí podporuje rozvoj osobnosti žáků a dětí. V mateřské škole jsou pro výuku vytvořeny dobré podmínky. Vybavení základní školy spolu s materiálními podmínkami zájmového vzdělávání ve školní družině vykazuje velmi dobrou úroveň. Celkové hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání - velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ V ZÁKLADNÍ ŠKOLE, ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ A V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Základní škola

Vzdělávací program

Výuka probíhá podle již výše jmenovaného programu Základní škola. Vlastní školní vzdělávací program prozatím škola nezpracovala. Od čtvrtého ročníku je vyučován anglický a německý jazyk. Časová dotace přidělená sledovaným předmětům v aktuálním rozvrhu hodin deklaruje, že je předepsaný učební plán ve sledovaném období dodržen ve všech ročnících, souhlasí s ním i přidělené úvazky jednotlivých učitelů. Dokumentace o průběhu vzdělávání je vedena s drobnými nedostatky v převaze řádně a průkazně.

Škola nabízí žákům možnost mimoškolních aktivit formou kroužků: anglického a německého jazyka pro žáky 3. ročníku, výtvarného a tanečního. Cílem všech těchto aktivit je podpora všestranného rozvoje osobnosti žáků a prevence sociálně-patologických jevů.

Vzdělávací program je vhodně doplňován o další akce (např. návštěvy kulturních pořadů, výstavy, besedy, výlety, soutěže apod.).

V letošním školním roce škola vykazala čtyři integrované žáky. Od března letošního roku je individuální péče formou ambulantních nácviků poskytována ještě dalšímu žákovi. Pro všechny byly vypracovány kvalitní individuální vzdělávací programy, které splňují všechny předepsané náležitosti. Jejich vyhodnocování je pololetní. Škola se věnuje i dalším žákům, kteří mají výukové potíže. Tato péče je realizovaná podle potřeby.

Výuka sledovaných předmětů český jazyk, matematika, vlastivěda, přírodověda a prvouka byla v souladu s platnými učebními osnovami. Kontrolou zápisů v třídních knihách (2003/2004 a 2004/2005) všech tříd bylo zjištěno, že jsou učební osnovy sledovaných předmětů plněny, což svědčí, že je zavedený kontrolní systém v této oblasti s dílčími, výše uvedenými nedostatky funkční.

Organizaci výchovně-vzdělávacího procesu školy vůči žákům základní školy upravují zejména rozvrh hodin a řád školy. Rozvrh hodin je v souladu s legislativními požadavky na denní hodinové dotace, řazení sledovaných předmětů, jež zohledňuje také personální možnosti malotřídní školy, není však zcela v souladu s psychohygienickými zásadami (5x v týdnu jsou sledované předměty řazeny za hodiny tělesné výchovy). Řád školy platný od 2. května 2005 odpovídá příslušným právním předpisům. Taktéž organizace vzdělávacího procesu splňuje za kontrolované období psychohygienické požadavky (počet hodin v jednom sledu, počet hodin v jednom dni, délka přestávek a vyučovacích hodin) a je tudíž v souladu s platným obecně závazným právním předpisem.

Informační systém vůči žákům je standardní. Využívány jsou nástěnky ve třídách i na chodbě a především osobní jednání učitelů.

Informační systém vůči rodičům nezletilých žáků je funkční. Informace o průběhu výuky a výsledcích žáků získávají zákonní zástupci denně prostřednictvím žákovských knížek a notýsků, zprávami ředitele, jsou organizovány třídní schůzky, konzultační hodiny, rodiče se kontaktují se školou osobně. Další informace o práci školy se rodiče mohou dozvědět na webových stránkách, popř. z výroční zprávy o činnosti školy za uplynulý školní rok nebo z místního zpravodaje, prostřednictvím dnů otevřených dveří apod.

Garantem poskytování poradenské péče je ředitel a školní metodička prevence sociálně-patologických jevů. Z této činnosti je vedena potřebná dokumentace, která dokladuje spolupráci s příslušnou pedagogicko-psychologickou poradnou, s rodiči žáků a dalšími

subjekty a že při výchovných a výukových problémech jsou hledány cesty k jejich optimálnímu řešení. Vedení ve spolupráci s ostatními pedagogy vytváří vhodné podmínky k integraci žáků se specifickými vzdělávacími potřebami. Ochrana veškerých osobních dat je zaručena.

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků probíhá především formou přípravy na různé soutěže, v rámci běžné výuky jim jsou poskytovány složitější úlohy.

Z povinné dokumentace a z činnosti školy (volnočasové aktivity, pozitivní klima školy, řešení výchovných problémů) je zřejmé, že se problematikou prevence sociálně-patologických jevů zabývá. Organizováním oblasti prevence sociálně-patologických jevů je od školního roku 2000/2001 pověřena vychovatelka školní družiny. Zpracovala školní minimální program, jehož obsahem jsou konkrétní témata, zapracovaná do plánu učiva každého ročníku. Byl zpracován na základě vyhodnocení realizace programu předešlého. Mimořádně pozitivním zjištěním je skutečnost, že se podařilo do pořádaných aktivit školy zapojit i některé rodiče žáků školy.

Výchovné poradenství i prevence sociálně-patologických jevů prolínají všemi činnostmi ZŠ a přispívají ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v bloku předmětů český jazyk, matematika, vlastivěda, přírodověda a prvouka

V průběhu inspekce bylo hospitováno ve třinácti hodinách. Sledovaná výuka byla v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání. Všechny hodiny byly připravené, učivo navazovalo na předcházející témata a většinou bylo po odborné i věcné stránce správně prezentováno. Učitelé stanovili přiměřené cíle s ohledem na individuální schopnosti a potřeby žáků. Esteticky vyzdobené třídy s celou řadou informačních materiálů k probíranému učivu byly pro výuku sledovaných předmětů podnětné. Vyučující účelně využívali běžné učební pomůcky (učebnice, pracovní sešity, nakopírované texty, výukové plakáty, počítač), vlastní vyrobené pomůcky a ve třech hodinách i počítačové výukové programy. Ve všech hodinách se střídala frontální společná a samostatná práce jednotlivých ročníků nebo práce žáků ve dvojicích, zařazeny byly i didaktické hry a soutěže. V šesti hodinách byla zaznamenána výrazná diferencovanost úkolů a práce s žáky s VPU (zadání méně náročného úkolu, kratší cvičení). Tempo výuky bylo přiměřené, pouze v části sledovaných hodin byla zařazena pohybová relaxace. Pestré bylo střídání činností a stanovišť. Vyučující i žáci dodržovali domluvená pravidla komunikace, chovali se k sobě tolerantně a ohleduplně. Vstupní motivace byla zaznamenána ve většině hodin (báseň, didaktická hra, překvapení, sdělení plánu nebo cíle vyučovací hodiny), průběžná pak v různé intenzitě ve všech sledovaných hodinách (pochvala, povzbuzení, odměna, ocenění pokroku). Vyučující poskytovali žákům prostor pro vyjádření názoru a využívali jejich zkušeností. Žáci většinou projevovali o výuku zájem, byli aktivní. Cílený rozvoj komunikativních dovedností byl umožněn žákům v devíti hodinách. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že v předmětu český jazyk převažuje klasifikace mluvnického učiva. Ve všech hodinách bylo zaznamenáno průběžné hodnocení, které mělo motivační funkci (pochvala, ocenění zpracování úkolu), klasifikace byla využita v menší míře. Největší slabinou bylo závěrečné hodnocení. Učitelé zhruba jen ve třetině navštívených hodin končili vyučovací hodiny závěrečným shrnutím učiva a poskytnutí zpětné vazby zhodnocením výkonu jednotlivců (v případě zařazení bylo většinou stručné a formální), chybělo sebehodnocení žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání byly ve sledované oblasti hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vedení školy se zaměřuje především na výsledky vzdělávání ve 4. a 5. ročníku. Má vytvořen systém závěrečných a pololetních prací pro jednotlivé sledované předměty. Výsledky jsou porovnávány s předchozími ročníky. V matematice jsou využívány opakovací testy z učebnice pro daný ročník. V pololetí jsou zadávány písemné práce z českého, anglického a německého jazyka sestavené ředitelem školy. Ve vlastivědě se zjišťuje úroveň znalostí a dovedností formou kontrolních testů, které obsahují učivo jednotlivých vlastivědných bloků (historický a zeměpisný blok). Ke zjištění výstupních znalostí žáků využívají v 5. ročníku každoročně testy Kalibro (ve školním roce 2004/2005 - testy pro český jazyk, matematiku, přírodovědný a humanitní základ). V letech 1999 a 2000 škola zkoušela i testy od firmy Psychoservis Brno (český jazyk, matematika, vlastivěda). Zpracované výsledky testů Kalibro předávají zřizovateli, poskytují rodičům stávajících i budoucích žáků.

Vedení školy spolupracuje se školami na tradičních akcích ve sportovní oblasti (do roku 2004 - turnaj malotřídních škol v kopané, nyní turnaj ve vybíjené, atletice a plavání), při kterých se žáci školy umisťují na předních místech.

Ředitel konzultuje s ředitelem ZŠ Křinec individuální plán žákyně s mentálním postižením, která přejde do ZŠ Křinec na II. stupeň.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání na prvním stupni základní školy

Úroveň průběhu a výsledků vzdělávání ve sledovaném bloku předmětů byla hodnocena celkově jako velmi dobrá.

Školní družina

Vzdělávací program zájmového vzdělávání

Vzdělávací program ŠD pro letošní školní rok je vypracován vychovatelkou v souladu s obecnými cíli zájmového vzdělávání, vychází z potřeb a zájmů školy, žáků i jejich zákonných zástupců, zohledňuje potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků z méně podnětného rodinného prostředí. Jsou do něho zařazována témata z oblasti prevence sociálně-patologických jevů. Zohledňuje věkovou kategorii žáků 1. ročníku a žáků 2.-. ročníku. Časový rozvrh činností podává přehled o skladbě činností pro každý den v týdnu. Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny navazuje na vzdělávací program školy zejména v oblasti výtvarných, pracovních a sportovních aktivit. Týdenní skladba činností je vyvážená, zařazeny jsou odpočinkové, rekreační, zájmové a estetické aktivity, není opomíjena ani příprava na vyučování. Žáci se významně podílejí na programu ŠD, jsou zvyklí vybírat si z aktuální nabídky, aktivně se zapojují podle spektra svých zájmů. Vychovatelka pomáhá žákům s přípravou na vyučování, poskytuje jim dostatek materiálu k procvičování učiva a k získávání informací. Žáci mohou v rámci programu ŠD navštěvovat kroužek výpočetní techniky.

Ředitel školy vydal Řád školní družiny, který obsahuje všechny stanovené náležitosti, mimo jiné udává provozní dobu zařízení, podmínky přijetí žáka do školní družiny.

Rodiče se o činnosti družiny dozvídají stejnou formou jako o výsledcích vzdělávání a chování svých dětí. Vnější informační systém je popsán ve výše uvedené kapitole. Povinná dokumentace školní družiny (přehledy výchovně-vzdělávací práce školní družiny,

docházkový sešit, zápisové listky) je vedena přehledně, zápisy průkazně zachycují její činnost.

Vzdělávací program ŠD je každoročně vyhodnocován vychovatelkou, vedením školy i žáky (formou dotazníku) a aktualizován podle potřeb školy. Vzhledem k zařazovaným tématům činností má pozitivní vliv na rozvoj osobnosti žáků, utváření vzájemných vztahů mezi žáky, komunikaci, spolupráci, toleranci a upevňování dalších hygienických i společenských norem a návyků.

Průběh zájmového vzdělávání

Sledovaná činnost byla zaměřena na zájmové (výtvarné a dopravní téma) a rekreační aktivity. Žáci měli možnost vybrat si z nabídky, která umožňovala zapojení podle jejich zájmu a aktuálních potřeb. Při realizovaných zájmových činnostech měli žáci dostatek prostoru pro rozvoj tvořivosti a fantazie. Vychovatelka vhodně motivovala děti k práci. Výtvarné činnosti byly zaměřeny na oslavu Dne matek, témata dopravní výchovy byla probírána na vycházce. Převážná část odpoledních aktivit byla vzhledem k věku žáků vhodným způsobem motivována a obsahově diferencována. Uspořádání činností poskytovalo žákům dostatek příležitostí ke vzájemné komunikaci i k uplatnění vlastního názoru. Vychovatelka měla s dětmi pěkný vztah. Vzájemná partnerská komunikace mezi vychovatelkou a žáky byla zaznamenána jak v odpolední, tak i v ranní části provozu školní družiny. Žáci byli většinou aktivní, také z toho důvodu, že se na přípravě programu částečně podíleli, dodržovali dohodnutá pravidla, spolupracovali, hráli si, soutěžili, vzájemně si pomáhali, byli k sobě ohleduplní.

Průběh a výsledky zájmového vzdělávání jsou velmi dobré.

Výsledky zájmového vzdělávání

Ze sledované činnosti zájmového vzdělávání ve školní družině jednoznačně vyplývá, že učí žáky ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet jejich kulturní potřeby a rozmanité zájmy. Umožňuje žákům seberealizaci a rozvoj pohybových, komunikativních a dalších dovedností. ŠD se významně podílí na všech akcích školy, připravuje vystoupení pro veřejnost, podílí se na výzdobě školy.

Hodnocení průběhu a výsledků zájmového vzdělávání

Celková úroveň průběhu a výsledků zájmového vzdělávání ve školní družině byla hodnocena stupněm velmi dobrý.

Mateřská škola

Vzdělávací program

Ve školním roce 2004/2005 je výchovně-vzdělávací práce orientována na postupnou realizaci vzdělávacího procesu podle schváleného programového materiálu MŠMT - Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále v textu RVP PV). Vlastní ŠVP respektuje oblast pojetí, cílů a úkolů předškolního vzdělávání z tohoto dokumentu. MŠ má stanoveny základní koncepční cíle, které směřují ke komplexnímu rozvoji osobnosti předškolních dětí. Pracuje s rámcovými vzdělávacími cíli specifikovanými v pěti rozvojových oblastech osobnosti dětí. Částečně konkretizuje obsah pedagogické činnosti v jednotlivých ročních tématech a podtématech, která jsou zpracována jako Třídní vzdělávací program (dále v textu

TVP), vymezený v měsíčních a týdenních časových úsecích. Vzdělávací obsah je realizován pro všechny věkové skupiny dětí, podrobnější konkretizace a diferenciacce vzhledem ke skladbě dětí je zpravidla obsažena až v přípravě učitelky. *ŠVP* jako základní programový materiál neobsahuje ve vztahu k *RVP PV* všechny požadované informace. Oblast evaluace a hodnocení je zaměřena převážně k výsledkům dětí (viz záznamy o dětech).

Vzdělávání dětí je na základě přání rodičů a podle vlastních podmínek obohaceno o doplňkové a nadstandardní aktivity, např. oslavy a besídky v MŠ i pro širší veřejnost, návštěvy divadelních představení, plavecký výcvik. V praxi realizovaná vzdělávací činnost je celkově v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání.

Povinná dokumentace k evidenci dětí v mateřské škole je vedena v souladu s právními předpisy. Evidenční listy a přehled docházky poskytují potřebné údaje o všech docházejících dětech. V Přehledu výchovné práce je stručně zachycen sled činností v průběhu dne.

Uspořádání denního programu v mateřské škole vytváří příznivé podmínky pro zdravý způsob života dětí. Dařilo se uskutečňovat rozvolněný program. Režim dne je pružný, pevně je stanovena doba pro podávání jídla. Zavedený pitný režim (nápoj umístěný mimo dosah dětí v nevhodné nádobě) nebyl funkční. Nižší počty přítomných dětí umožňovaly individuální i skupinovou práci. Rozmanité aktivity na sebe většinou plynule navazovaly. Děti měly dostatek volného pohybu ve třídě i na školní zahradě. Délka poledního odpočinku byla uzpůsobena jejich potřebám. Organizace stravování neposkytovala dětem možnost spoluúčasti a tím i rozvoje samostatnosti a sebeobslužných dovedností. Učitelce se dařilo respektovat jejich pracovní tempo a zohledňovat individuální potřeby jak při spontánní hře, tak i v řízených aktivitách.

Rodinné klima malého kolektivu přispívá k všeobecnému rozvoji dětí. Vztahy mezi zaměstnankyněmi byly v době inspekce vstřícné, přátelské a pro děti motivující. Dostatečná pozornost byla věnována zájmům, přáním i projevům dětí.

Mateřská škola je otevřená vůči rodičovské veřejnosti. Kontakty s rodiči jsou každodenní, osobní a neformální. Právo rodičů na informace je zahrnuto do vnitřního řádu. Denně mají volný přístup do tříd, potřebné informace si i během inspekce vzájemně s učitelkou sdělovali při předávání dětí. Vystavené dětské výtvarné práce jsou dokladem průběžné pedagogické práce učitelek s dětmi a jejich pozitivních výsledků.

Průběh a výsledky předškolního vzdělávání a výchovy

Sledované spontánní a řízené činnosti vedla učitelka s odbornou kvalifikací. Kvalitu sledované práce pozitivně ovlivňovaly její zkušenosti z praxe, citlivý přístup k dětem a vstřícný postoj k rodičům. Dařilo se jí realizovat nové přístupy zejména v oblasti organizace řízených činností.

Spontánní a řízené činnosti

Motivace spontánních i řízených činností vycházela z daného tematického celku. V průběhu dopoledních činností se nejvíce uplatnily konstruktivní hry, výtvarné a pracovní činnosti. Námětové hry učitelka nenabízela, děti si je volily podle svého přání. Využití hraček i pomůcek bylo v průběhu všech sledovaných činností velmi dobré. Vzhledem k nižšímu počtu přítomných dětí ve třídě i k jejich věkovému složení byla zařazována forma individuálního předškolního učení. Při řízených výtvarných a pracovních činnostech děti pracovaly v menších skupinách. Učitelka navazovala na jejich zkušenosti, poznatky a dovednosti. Zvolené metody, zejména názornost, individuální přístup a praktická činnost, byly využity přiměřeně věku dětí. Příhodně volená motivace, zejména řízených činností,

vedla děti k aktivnímu učení, citovému prožívání, k rozvoji fantazie a tvořivosti. Byla zařazována v různých obměnách a vycházela z daného námětu. Vhodně byla využita jako prostředek pro opakování a procvičování již získaných poznatků a dovedností.

Spontánní a řízené aktivity byly v rovnováze. Požadavky na děti učitelka diferencovala nejen podle jejich věku, ale i podle schopností. Organizace práce a použité metody měly znaky prožitkového učení.

Věkově smíšená třída pozitivně ovlivňuje sociální vztahy, děti se učí spolupracovat a navzájem se uznávat. Měly velký prostor pro rozvoj vzájemné komunikace, kterou učitelka podněcovala jak pomůckami, tak i vhodně volenými otázkami. Výrazným kladem byl partnerský přístup učitelky k dětem, vstřícnost a vzájemný respekt.

Průběh sledovaných spontánních činností je hodnocen jako velmi dobrý.

Průběh sledovaných řízených činností je hodnocen jako velmi dobrý.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Přiměřeně věku uměly děti zacházet s výtvarným a pracovním materiálem. Při pohybových a výtvarných činnostech některé uplatňovaly fantazii i tvořivost, znaly řadu různých písní, básní, říkadel a hudebně-pohybových her.

Starší děti se zájmem a bezprostředně komunikovaly. Některé z nich dokázaly pohotově reagovat na otázky učitelky. Úroveň jazykových a řečových dovedností u jednotlivých dětí odpovídá jejich věkovým i individuálním zvláštnostem.

Přiměřeně svému věku, dovednostem a schopnostem se děti samostatně oblékaly a obsluhovaly.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti v mateřské škole

Průběh a výsledky vzdělávací činnosti jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení

Ke dni inspekce škola evidovala čtyři žáky s vývojovou poruchou učení. Výuka je zajišťována celkem pěti pedagogy, z nichž jsou dva bez předepsaného vzdělání. Ve druhé třídě, kde jsou vzděláváni tři žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, je nekvalifikovaně vyučována prvouka a tělesná výchova, ve třetí třídě s jedním žákem s VPU jsou to předměty přírodověda, vlastivěda a hudební výchova. Výuka ostatních předmětů byla přidělena učitelům s odbornou kvalifikací. Speciálně pedagogickou péči jednu hodinu v týdnu vede zkušená učitelka s odbornou kvalifikací pro příslušný typ školy, která v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků průběžně získává nové poznatky, které při své pedagogické práci uplatňuje.

Pro žáky s VPU škola zajistila v potřebném množství a kvalitě speciální pomůcky. Žáci pracují např. s čítankami pro dyslektiky, s doplňujícími texty, bzučáky, pomůckami na procvičování měkkých a tvrdých slabik, využívají výukové programy, učitelka ambulantních nácviků si vytvořila celou baterii vlastních pomůcek. Žáci pracují na počítačích jak v běžných hodinách, tak i v rámci reedukační péče.

Vzhledem ke kvalitně zpracovaným IVP, které zachycují úkoly v jednotlivých oblastech, lze vysledovat pokrok těchto žáků od vstupu do školy, respektive od diagnostikování poruchy až po současnost. Pravidelné průběžné vyhodnocování IVP učiteli umožňuje bezprostředně korigovat postupy ve vzdělávací činnosti. Plány byly vypracovány ve spolupráci s PPP Nymburk, jejíž pomoc je při tvorbě programů hodnocena ze strany školy pozitivně, IVP respektují doporučení vyplývající ze závěrů odborných vyšetření. Prokazatelným způsobem je zajištěn souhlas zákonných zástupců, dostatečným způsobem jsou o individuálních vzdělávacích plánech informováni také ostatní vyučující (záznamy z pedagogických rad).

Žáci s VPU jsou, vyjma ambulantních nácviků (dále jen AN), vzděláváni ve všech předmětech společně se spolužáky v kmenové třídě. Celkový počet žáků a jejich skladba umožňuje poskytovat kvalitní individuální péči, která byla také v rámci sledované výuky poskytována v potřebné šíři. Tito žáci se účastní všech aktivit pořádaných školou bez omezení, dochází do zájmového vzdělávání, jsou respektovány jejich rozmanité potřeby. Jejich zapojení do školního života je bezproblémové. Školou poskytovaná péče, přizpůsobená individuálním potřebám, zvláštnostem a možnostem dětí a vstřícný přístup všech zaměstnanců vytvářejí velmi dobré podmínky pro rozvoj vzájemných pozitivních vztahů. V hospitovaných hodinách bylo evidentní, že organizace a metody výuky umožňovaly těmto žákům úspěšné uplatnění, při zadávání a řešení úkolů jim byla poskytována přiměřená pomoc. Byly využity běžné i speciální pomůcky a informační technika. Motivující hodnocení oceňující i drobné pokroky a úsilí vedlo k posílení sebevědomí dětí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané MŠMT pod čj. 18 602/03-21 dne 13. května 2003
2. Zřizovací listina, vydaná Obcí Hrubý Jeseník bez čj. dne 12. září 2002, včetně dodatku č. 1 ze dne 1. ledna 2004
3. Učební plány základní školy školní rok 2004/2005
4. Aktuální rozvrh hodin všech tříd, školní rok 2004/2005, opatřen razítkem školy a podpisem ředitele, bez čj.
5. Organizační řád Základní škola Hrubý Jeseník, okres Nymburk, včetně jeho příloh (směrnice), platný od 2. května 2005, bez čj.
6. Řád školy, platný od 2. května 2005, opatřen razítkem školy a podpisem ředitele, bez čj.
7. Hospitační záznamy inspektorek
8. Třídní knihy všech tří tříd, školní rok 2003/2004 a 2004/2005
9. Záznamy o práci v zájmovém útvaru (kroužek AJ, NJ, taneční a výtvarný), školní rok 2004/2005
10. Výsledek testů Kalibro – porovnání znalostí a dovedností žáků 5. ročníku, školní rok 2004/2005
11. Katalogové listy všech žáků školy
12. Třídní výkazy všech tříd, školní rok 2003/2004, 2004/2005
13. Časově-tematické plány učiva pro předměty český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda, školní rok 2004/2005
14. Individuální výchovně-vzdělávací plány učiva vypracované pro pět žáků, školní rok 2004/2005
15. Osobní dokumentace všech žáků školy

16. Minimální preventivní program, školní rok 2004/2005 (včetně vyhodnocení), opatřen razítkem a podpisem ředitele
17. Řád tělocvičny a školní družiny, školní rok 2004/2005
18. Jmenný seznam žáků školy, školní rok 2004/2005
19. Žákovské knížky a notýsky všech přítomných žáků školy
20. Zápisní lístky všech zapsaných žáků do školní družiny, školní rok 2004/2005
21. Přehled výchovně-vzdělávací práce jednoho oddělení školní družiny, školní rok 2004/2005
22. Plán školní družiny na školní rok 2004/2005
23. Docházkový sešit, školní rok 2004/2005
24. Pracovní náplně všech pracovníků školy
25. Záписы pedagogické rady od 28. srpna 2003 dosud
26. Záznamové listy školní inspektorky (Vzdělávání žáků s VPU)
27. Výkaz o MŠ podle stavu k 30. 9. 2004, Škol (MŠMT) V 1- 01
28. Vnitřní řád mateřské školy s platností od 1. 1. 2005 ze dne 2. května 2005, opatřen podpisem ředitele a razítkem školy
29. Třídní vzdělávací program, školní rok 2004/2005
30. Školní vzdělávací program, školní rok 2004/2005
31. Záписы pedagogických rad, školní rok 2004/2005
32. Záznamy o všech zařazených dětech
33. Výjimka z minimálního počtu dětí na třídu, školní rok 2004/2005
34. Přehled výchovné práce, školní rok 2004/2005
35. Přehled o docházce dětí, školní rok 2004/2005
36. Evidenční listy všech 14 zapsaných dětí v MŠ
37. Přihlášky do MŠ všech zapsaných dětí v MŠ
38. Poslední Inspekční zpráva, čj. 031 94/01-1032 a čj. 036 135/00-2031

ZÁVĚR

Personální zabezpečení sledovaných předmětů učiteli s požadovanou kvalifikací v základní škole a vzdělávání v mateřské škole je velmi dobré, vynikající je personální zajištění zájmového vzdělávání. Celkově dobře hodnocené systémové a organizační podmínky jsou dány především skutečným zájmem zaměstnanců o svou práci, vstřícností a snaze o vytvoření co nejlepších podmínek pro rozvoj žáků v základní škole, školní družině i předškolních dětí. Nedostatky jsou v absenci metodického vedení učitelek MŠ, přetrvávají v kontrolních mechanismech oblasti vzdělávání ve všech součástech školy, respektive v průkaznosti vykonávané hospitační a kontrolní činnosti. Pozitivním zjištěním je skutečnost, že se v kvalitě sledované výuky tento nedostatek zásadním způsobem neprojevil.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání mateřské školy jsou celkově na průměrné úrovni, umožňují však realizovat přijatý vzdělávací program. Velmi dobré materiální zázemí je vytvořeno v oblasti vzdělávání v základní škole a ve školní družině. Od minulé inspekce došlo ve spolupráci se zřizovatelem v této oblasti ke zlepšení.

Průběh a výsledky vzdělávání ve všech součástech školy jsou hodnoceny jako velmi dobré,

sledovaný výchovně-vzdělávací proces byl uskutečňován v převažující míře v souladu se současnými obecnými cíli základního, zájmového a předškolního vzdělávání.

Organizace péče o žáky s VPU je zabezpečována na velmi dobré úrovni, sledované aktivity, užité metody a formy pedagogické činnosti uspokojovaly specifické potřeby dětí, byl dán prostor pro seberealizaci a osobnostní rozvoj těchto žáků.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiřina Veselá	J. Veselá, v. r.
Členky týmu	PhDr. Jana Pavlová, Ph.D.	J. Pavlová, v. r.
	Božena Drtinová	B. Drtinová, v. r.
	Marcela Jústelová	M. Jústelová, v. r.
	Zdeňka Bláhová	Z. Bláhová v.r.

V Kolíně dne 31. května 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Karlovo náměstí 44, 280 12 Kolín I. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 3. červen 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jaroslav Oberhel, ředitel školy

J. Oberhel, v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-06-28	1098/05-4041
Školská rada - nezřízena	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.